

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

5. Tertius fons Inventionis, Adagia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

apud homines garrimus, resque nostras illis exponimus. Nimirum vetera illa, & Attica, Pandionem, Athenas, Terem, Thracia. At cygni, qui earum garrulitatem exosam habent, vix quidem illas sermone dignas dixerunt: sed tandem, & præclaræ, inquit, causa nostra in solitudinem libens se quisquam contulerit, ut Mulicam audiat, cum zephyro pennas nostras inflādas permittimus, ut luæ quidpiā, & concinū inspiret: Quare, si nō multum, nec apud multos canimus, at illud certe in nobis pulcherrimum est, quod modū in canendo tenemus, nec musicam tumultibus permittimus: Vos autē & in zedæ admittas homines fastidiūs, & canētes auersatur, idq; optimo iure, quippe, quæ, nec incisa quidē lingua silere possitis: veium ipsi exfectionem linguæ, & calamitatem vestram lugentes, quavis alia aue loquaciores sitis.)

Hæc magna suavitate pro viii eloquētia. Proferam aliud exemplum, sed stylo simpliciiori. Gerson Cancellarius Parisiensis, vir in Theologicis literis egregie doctus, videtur hoc dicēdi genēre delectatus: Nam in commentarijs ad Magnificam, fabulam de cato, & vulpe iucundissime narrat, & ibidem Apologum de vulpe, palumbis, & passerē sic exequitur.

Gerson
lib. 8.
super
qui p. 81 4

(Nidificabant palumbi sylvarum in arborū proceritate, more suo, circumibat vulpes ad radices, se comminans ascensuram, se nidos omnes cum fœtibus direpturam, nisi sibi pullos projiceretur vnus. Trepidantes palumbi agebat, quod petebat, & abibat, reuertebatur ad simile, quousq; passer dato palūbis obfiliō, continere se nidis suis, vulpes a fraude iua fraudata est, sed in passerē vertit indidias, non viribus, sed adulatione.

Erat in dumo passer, vulpes a fuit beatificas auctulas, quod volatu suo se protegerent a bestijs, & inqueis terræ: sed hoc vna deest, inquit, qua rationē contra ventorum turbines, & iugora se protegant. Voluit passer gloriari, & obcionari cum garrulo, se sedit, se protectionem habere, dum flabat boreas a sinistris, mergebat enim caput sub plumis ad dexteram, & e contra, si a dextris, fingens vulpes se non satis audire, propter distantia, protrahebat alloquium. Dilapsus est passer ad ramos proximiores terræ. Quæsiuit vulpes, dum ventus flaret ab anteriori, quid agebat sic, ait, dimittes caput ad pectoris plu-

mas. Exiit vulpes in non videntem, & deceptam blanditijs, vorax sapuit. Affabulatio est.

Damus aliquando tale aliquod salubre cōsiliū, quod dum præterimus decipimur.) Quid hæc simplicitate candidius, aut festiuitate amœnius?

Obseruandum autem erit in his apologis, ne nimis sint crebri, ne dictione nimis facta, & quæ ad scurrilitatē accedat, pertexatur: denique, ut personam, ut locum, ut rem deceant. Multa in hac re, a grauibis viris, prudentiæ salē temperata placuerunt, quæ si ab adolescentibus dicerentur, in opinionem incurrerent scurrilitatis.

Apologi est
sals & gra-
uitate a ho-
minibus non
erunt omnino
docent.

Tertius fons inuentionis, Adagia.

CAPVT V.

AD patábolos accedunt Adagia, & plerumque cum ijs confunduntur, in eoque maximē consentiunt, quod rerum exprimat similitudines, vnde parœmia dicitur *παραροιμία*, *καρρόδιον* *τετραμιθιον*, *οὐ τὴν χεῖρα τὴν κόλ-
λιαν, ἢ ἀπὸ ὀλίγων ἐπι πλείονα ὅμοια μετα-
ληθῆναι διὰ τὴν ἰσχυρίαν*. Verbum vulgare, & multorum vsutritum, quod a paucis, ad plura similia trāsferri commodē queat. Verum, non est vna omnium adagiorum ratio, nam alia verē popularia sunt, & cuique vel impedito obuia, quæ Græci *παραροιμία* *ἡ ἡμεῖς* appellant, alia sacra *ἡρῆ* ut nominantur, quæ a vulgi sensu remota, reconditam magis doctrinam ex varia historiæ eruditione sūt cōplexa. De quibus mihi videtur loquutus Synesius, cum ea veteris philosophiæ reliquias appellat.

Adagiorum
magna genus
va.

Ἡ παραροιμία, inquit, *ἑρῶν παρῶς ὁ οὐχὶ σφῶ-
ρῶν, περὶ ὧν Ἀριστοτέλης φησὶν, ὅτι παλαιῶς
εἶπε φιλοσοφίας εἶναι τὰς μεγίστας ἀνθρώπων
φθορὰς ἀπολομένης ἕνεκα ταῖς ἐπιμαλῶν περι-
στασίαις διὰ σιωπῆς, ἢ ἀρετῆς, παραροι-
μία ἢ ἡ τῶν, ἢ λ. (ἢ καὶ ἑῖς) τὴν ἀρχῆ-
αὖτε βίον ἐπιλήθειαν αὐτῆ. πᾶσι κοινὸν ἄρα οἱ
πάλαι εἰς ἀλήθειαν ἔπος ἔταροι.*

Sapientis prouerbium. Quidam enim sapiens sic cum prouerbia dicit Aristoteles esse veteris Philosophiæ inter maximas hominum vitias interueniens, quædam reliquias, et breuissimas dexterrimasque seruatas? Proverbum igitur hoc

T
est

